

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7. DENETİM BULGULARI	9
8. EKLER	14

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3

KISALTMALAR

A.Ş : Anonim Şirket

NATO: North Atlantic Treaty Organization

TL : Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşletme Bulunması
2. Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması
3. Üniversite İktisadi İşletmesine Kiraya Verilen Taşınmazların İktisadi İşletme Tarafından Üçüncü Kişilere Kiralanması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2015 yılında 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Sağlık Bilimleri Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör, Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 22 fakülte, 4 enstitü, 6 meslek yüksekokulu, 31 uygulama ve araştırma merkezi ve 65 sağlık uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	1.564	367	1931
Doçent	1.535	489	2024
Doktor öğretim üyesi	742	227	969
Öğretim görevlisi	123	22	145
Araştırma görevlisi	268	167	435
Toplam	4.232	1.272	5.504

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	293	195	488
Sağlık	57	60	117
Avukatlık	4	2	6
Eğitim-öğretim	1	0	1
Teknik	64	92	156
Yardımcı	81	30	111
Sözleşmeli	298	97	395
İşçi	195	0	195
Toplam	993	476	1469

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 5.225’dir. Ayrıca Üniversitede 3 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımının ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	4.614.488.250,00	4.560.864.692,82	98,84
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	578.186.700,00	555.066.083,32	96,00
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	391.920.494,00	334.464.833,20	85,34
Cari Transferler	276.183.655,16	275.743.198,97	99,84
Sermaye Giderleri	1.237.485.044,19	951.749.071,04	76,91
Sermaye Transferleri	-	-	-
Toplam	7.098.264.143,35	6.677.887.879,35	94,08

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile **5.656.223.000,00** TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde **1.442.041.143,35** TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 7.098.264.143,35 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin **%94,08**'i olan 6.677.887.879,35 TL kullanılmıştır.

Personel giderlerinde 4.614.488.250,00 TL ödeneğin 4.560.864.692,82 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 578.186.700,00 TL ödeneğin 555.066.083,32 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 391.920.494,00 TL ödeneğin 334.464.833,20 TL'si, cari transferlerde 276.183.655,16 TL ödeneğin 275.743.198,97 TL'si, sermaye giderlerinde 1.237.485.044,19 TL ödeneğin 951.749.071,04 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2024 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü Proje Özel Hesabından 9.607.853,56 TL, Avrupa Birliği Hibeleri (Erasmus) Özel Hesabından 11.442.473,08 TL, NATO Projesi özel hesabından 1.902.109,71 TL olmak üzere toplam 22.952.436,35 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	58.389.000,00	147.512.616,90	253

Alınan Bağış ve Yardımlar	5.578.593.000,00	6.432.819.854,35	115
Sermaye Gelirleri	-	-	-
Diğer Gelirler	19.241.000,00	51.077.290,87	265
Toplam	5.656.223.000,00	6.631.409.762,12	117
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)		5.140.597,05	
Net Toplam	5.656.223.000,00	6.626.269.165,07	117,15

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri **5.656.223.000,00** TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri **6.626.269.165,07** TL'dir.

Dönem faaliyet geliri **7.044.385.087,15** TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı **5.140.597,05** TL, enflasyon düzeltmesi toplamı **1.437.642.681,00** TL ve faaliyet gideri **6.263.169.452,17** TL olan Üniversite, 2024 yılını **2.213.717.718,93** TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı Gelir Toplamı **33.570.878,51** TL, Gider Toplamı **23.648.073,44** TL olarak gerçekleşmiş ve dönem **9.922.805,07** TL kâr ile tamamlanmıştır.

-İktisadi İşletmesinin 2024 yılı gelir toplamı **32.123.711,11** TL, gider toplamı ise **31.545.038,47** TL olarak gerçekleşmiş ve dönem **578.732,64** TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 23/05/2018 tarih ve 9588 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan Teknoloji Transfer Ofisi A.Ş.'nin ortağıdır. Adı geçen A.Ş.'nin kuruluş sermayesi 4.000.000,00 TL olup Üniversitenin %100 oranında ortaklığı bulunmaktadır. Bunun yanı sıra Üniversitenin kuruluş kararı 20/09/2018 tarih ve 9664 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan sermayesi 11.000.000,00 TL olan Sağlık Bilimleri Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Sağlık Teknokent A.Ş.'de %35 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde;

Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim

prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.

İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir.

Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur.

İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur.

Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır.

Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyet Gösteren İşletme Bulunması

Üniversite tarafından kiraya verilen ve Üniversite İktisadi İşletmesi tarafından işletilen yerlerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde, Yönetmeliğin amacının, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesinde uygulanacak esas ve usulleri düzenlemek olduğu, "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde işyeri açma ve çalışma ruhsatının, yetkili idareler tarafından Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için verdikleri izin olduğu,

“İşyeri açılması” başlıklı 6’ncı maddesinde ise, yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyerinin açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı, işyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemlerin bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmadığı, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı, hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimde, Üniversite tarafından kiraya verilen 12 işletmeden sadece 1 işletmenin işyeri açma ve çalışma ruhsatının bulunduğu, 11 işletmenin ise ruhsatı olmadığı halde faaliyette buldukları tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet gösteren iş yerlerine yönelik gerekli incelemeler yapılarak, ruhsat başvurularının yapılması talep edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre Üniversite bünyesinde faaliyet gösteren işletmelerin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almaları zorunlu olup, Üniversitenin, kiracılar ile sözleşme imzalandıktan sonra, kiraya verilen alanlarda yürütülecek ticari faaliyetlerle ilgili olarak işletmelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatı alıp almadıklarını ve sözleşme süresi içerisinde işletme ruhsatının iptal edilip edilmediğini kontrol etmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması

Üniversite mülkiyetinde bulunan taşınmazların mevcut cinslerini yansıtabilecek şekilde değerlendirme çalışmalarının tamamlanmadığı, bu nedenle mali tabloların taşınmazlara ilişkin doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi uyarınca, kamu kaynağı olarak sayılan taşınmazların mali saydamlığı ve hesap verebilirliği sağlayacak şekilde kayıtlara alınması gerekmektedir. Bu itibarla, taşınmazların mevzuata uygun olarak belirlenen değerler üzerinden ve mevcut cinsini doğru yansıtabilecek şekilde kayıtlara alınması önem arz etmektedir.

Kamu idarelerine ait taşınmazların kayıt işlemleri, 02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Yönetmelik’in “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinin ikinci fıkrasında; taşınmazların maliyet bedeli veya rayiç değer üzerinden kayıtlara alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Ayrıca, envanteri tamamlanan ve gerçek değeri tespit edilen taşınmazların, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 169-176’ncı maddeleri arasında yer alan düzenlemeler uyarınca, varlığın cinsine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabına kaydedilerek raporlanması gerekmektedir.

Yapılan denetimlerde; Üniversitenin envanterinde bulunan taşınmazların gerçek değerinin tespitine ilişkin çalışmaların yapılmadığı ve varlıkların cinsi dikkate alınarak muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, taşınmazların gerçek değerinin tespitine ilişkin çalışmaların yapıldığı ve varlıkların cinsi dikkate alınarak muhasebe kayıtlarına alınması amacıyla işlemlere başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri gereği, Üniversite bünyesinde yer alan arsa ve arazilerin, yeraltı ve yerüstü düzenlerinin (ana arter ve iç yollar, elektrik ve telefon hatları, otoparklar, yaya yolları, peyzaj alanları, trafolar ve kanalizasyon ile doğalgaz hatları, parklar, galeri sistemleri, meydanlar vb. yerler) ve binaların mevzuata uygun olarak belirlenen değerler üzerinden ve taşınmazın cinsini doğru yansıtacak şekilde muhasebe kayıtlarına alınması gerekmektedir.

BULGU 3: Üniversite İktisadi İşletmesine Kiraya Verilen Taşınmazların İktisadi İşletme Tarafından Üçüncü Kişilere Kiralanması

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51’inci maddesinin g bendine göre Üniversite İktisadi İşletmesine kiraya verilen taşınmazların İktisadi İşletme tarafından üçüncü kişilere kiralandığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk” başlıklı 48’inci maddesinde kamu idarelerinin, taşınmazların yönetimi, kaydı, muhafazası ve kullanımından sorumlu oldukları ve kamu idarelerine ait malları edinme,

kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin, mevzuatında öngörülen kurallar dahilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Söz konusu hükümlere göre üniversitelerin taşınmaz kiralamalarını, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na belirtilen usullerle hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapmaları gerekmektedir.

Üniversite tarafından kiraya verilen yerlerle ilgili yapılan denetimde, Üniversitenin özellikli durumları gözetilerek 2886 sayılı Kanun'un 51'inci maddesinin g bendine göre İktisadi İşletmeye kiraya verilmesini uygun gördüğü taşınmazlarının, daha sonra İktisadi İşletme tarafından üçüncü kişilere kiralandığı, Üniversite ile İktisadi İşletme arasında düzenlenen sözleşmelerde kiralanın taşınmazların idarenin izni ile alt kiracıya kullanılabileceğinin düzenlenmiş olduğu, ancak söz konusu izinlerin de alınmadığı tespit edilmiştir.

6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 322'nci maddesinde de yer alan bu hususun 5018 sayılı Kanun'un yukarıda yer verilen hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde istisna ve zorunlu durumlarda hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkeleri kapsamında değerlendirilmesi gerektiği açıktır. İktisadi İşletme tarafından alt kiracılara daha yüksek tutarlarla yapılan kiralamalar ve genel kural haline getirilmiş alt kiracıya kullandırma uygulaması dolayısıyla, Üniversite bünyesine girmesi gereken gelirlerin bir kısmının İktisadi İşletme gelirleri arasında yer almış ve Üniversitenin hesap verme sorumluluğu dışında bırakılmıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak kullanım özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen Üniversite taşınmazlarının İktisadi İşletmeye kiraya verildikten sonra, İktisadi İşletme tarafından daha sonra üçüncü kişilere kiralanmaması, Üniversite ile İktisadi İşletme arasında akdedilen sözleşmelerde alt kiracı kullanımına dair düzenlemelere yer verilmemesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Üniversiteye Tahsis Edilen Arazi ve Arsaların Muhasebe Kayıtlarının Doğruyu Yansıtması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	2025 yılı itibariyle kısmen yerine getirilmiştir. Arsa vasfındaki taşınmazların değerlemeleri yapılmış olup arsa vasfında olmayan taşınmazlar için cins tahsisi ve değerlendirme işlemlerine başlandığı bildirilmiş olup, 2024 ve 2025 yılları itibariyle ilgili husus tam olarak düzeltilmediği için bulgu konusu yapılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	3
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	5
6. DENETİM BULGULARI	5

KISALTMALAR

BAP : Bilimsel Araştırma Projeleri

TL : Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bilgisayar Yazılım, Bakım, Güncelleme Hizmeti Alımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Döner Sermaye İşletmesi Gelirlerinden Ayrılan Bilimsel Araştırma Projeleri ve Hazine Paylarının Mevzuatın Öngördüğü Hesaplarda İzlenmemesi

2. Personele Yapılan Ek Ödemelerin Mevzuatın Öngördüğü Hesaplarda İzlenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'nci maddesine göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 05 Aralık 2016 tarih ve 29909 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bilimleri Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Adı geçen Yönetmelik, 23 Mayıs 2021 tarih ve 31489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bilimleri Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile değişikliğe uğramıştır.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

- a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,
- b) Sağlık bilimleri ile ilgili eğitim ve araştırma projeleri düzenlemek,
- c) Sağlık hizmeti sunumu kapsamı dışındaki bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,
- ç) Faaliyet alanı ile ilgili her türlü danışmanlık, analiz, sentez, bakım onarım, iş değerlendirmesi ve organizasyonu yapmak, deneyle kurumsal raporlar ve bunlarla ilgili görüş ve öneriler sunmak, işletme hesapları ve fizibilite raporları hazırlamak,
- d) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler, laboratuvar ve her çeşit muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, analiz, her türlü sağlık hizmetleri ile yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek,
- e) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olmak üzere iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünleri pazarlamak, satış ve teşhir yerleri açmak,
- f) Çoklu ortam öğretim materyali geliştirme, eğitim yazılımı hazırlama, merkezi sınav destek hizmetleri ile elektronik içerik yayıncılığı hizmetleri sağlamak,

g) Elektronik dizgi ve çoğaltma sistemleriyle kitap ve her türlü matbu evrak basmak, cilt ve matbaa işleri yapmak, renkli renksiz reproduksiyon, kitap satış ve fotokopi işleri yapmak, faaliyet alanı ile ilgili her türlü yayım ve basım işlerini yapmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı ondur.

İşletme Müdürlüğünde; işletme müdürü, bir uzman, bir idari memur, bir veri hazırlama kontrol işletmeni ve bir sürekli işçi hizmet vermektedir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli saymanlık müdürü, dokuz uzman ve iki memur bulunmaktadır

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 68.626.800,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçe yapılmamıştır.

İşletmenin 2024 yılında 23.648.073,44 TL bütçe giderine karşılık 33.570.878,51 TL bütçe geliri elde edilmiş ve dönem 9.922.805,07 TL kârla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bilgisayar Yazılım, Bakım, Güncelleme Hizmeti Alımlarının Haklar Hesabına Kaydedilmemesi

Gülhane Medikal Tasarım ve Üretim Uygulama ve Araştırma Merkezi ihtiyacı olan bilgisayar yazılım, bakım, güncelleme işlemleri alımlarının 260 Haklar Hesabında izlenmesi gerekirken 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedildiği ve amortisman payının ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 222'nci maddesinde; 260 Haklar Hesabının bedeli karşılığında edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı ,

Hesabın işleyişini düzenleyen 223'üncü maddesinde; hakların maliyet bedeli ile bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedileceği, yararlanma süresi belli olanların sürenin

bitiminde, yararlanma süresi belli olmayanların 5'inci yılın sonunda bu hesaba alacak, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç olarak kaydedileceği belirtilmiştir.

268 Birikmiş Amortismanlar Hesabını düzenleyen 226'ncı maddesinde de; "Birikmiş amortismanlar hesabı, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır" hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu hükümler gereğince, mali yıl içerisinde elde edilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkilerin, bunlar dolayısıyla yapılan ekonomik değer taşıyan harcamaların 260 Haklar Hesabında izlenmesi ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "6 Gelir tablosu hesapları" başlıklı Onuncu Bölümünün 386'ncı maddesinde de; bu hesap grubunun, işletmenin esas faaliyetleri ile ilgili olarak sağlanan hasılat ile işletmenin esas faaliyetleri dışında kalan tüm gelir ve giderlerinin tasnifli bir şekilde izlenmesi ve dönemin kesin sonuçlarının belirlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Yapılan düzenlemeler gereğince, 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının dönem sonunda 741 Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma Hesabı ve 622 Satılan Hizmet Maliyeti hesabı kayıtları ile kapatılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü tarafından Gülhane Medikal Tasarım ve Üretim Uygulama ve Araştırma Merkezi ihtiyacı için yapılan bilgisayar yazılım bakım, güncellemeleri kapsamında gerçekleştirilen 1.447.069 TL tutarlı alımların 260 Haklar Hesabı yerine 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına gider olarak kaydedildiği ve buna bağlı olarak amortisman payı ayrılmadığı için 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı kayıtlarının da yapılmadığı tespit edilmiştir.

Hatalı kayıtlar dolayısıyla, İşletme Bilançosunda toplam 1.447.069 TL tutarlı bilgisayar yazılım, bakım ve güncellemeler kapsamında yapılan alımlar 260 Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabında yer almamış, ayrıca söz konusu alımların kaydedildiği 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabının dönem sonunda kapanış kaydıyla devredildiği 622 Satılan Hizmet Maliyeti Hesabı dolayısıyla İşletme Gelir Tablosu da gerçek durumu yansıtmamıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak, Döner Sermaye İşletmesinin bilgisayar yazılım, bakım ve güncelleme hizmetleri kapsamında yaptığı alımlarının İşletme Bilançosunda 260 Haklar Hesabında yer almaması dolayısıyla İşletme Bilançosu hatalı veri üretmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermaye İşletmesi Gelirlerinden Ayrılan Bilimsel Araştırma Projeleri ve Hazine Paylarının Mevzuatın Öngördüğü Hesaplarda İzlenmemesi

Döner Sermaye İşletmesinin gelirlerinden her ay Üniversite ve genel bütçeye aktarılması gereken %5 BAP Payı ile %1 Hazine Payı ödemelerine ilişkin yükümlülüğünün, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile öngörülen hesaplarda izlenmediği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 36 Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler bölümünün 289'uncu maddesinde; 362 Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri Hesabının döner sermayeli işletmelerce genel bütçeye aktarılacak tutarlar, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu payı, idare masraflarına katılma payı, amortisman payı, kâr payı, merkez hissesi gibi Hazineye veya ilgili idareye ödenecek gelir ve payların izlenmesi için kullanılacağı,

Hesabın işleyişini düzenleyen 290'uncu maddesinde de, genel bütçeye aktarılan tutarların ve Üniversite döner sermaye işletmelerince, mevzuatları gereği üniversitelerinin araştırma fonlarına aktarılan tutarların bu hesaba alacak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç kaydedileceği, Hazineye veya ilgili kurum bütçesine yatırıldığında veya ilgili kuruma gönderildiğinde ise bu hesaba borç, ilgili hesaba alacak kaydedilerek izleneceği düzenlenmiştir.

Yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümleri gereğince, İşletme gelirlerinden ayrılan toplam 1.335.067,74 TL BAP ve 267.005,54 TL Hazine Paylarının 362 Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği halde, Ocak 2024 ayı dışında ayrılan paylar 362 Döner Sermaye Yükümlülükleri Hesabına değil ya 336 Diğer Borçlar

Hesabına kaydedilmiş veya doğrudan 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydı yapılmak suretiyle muhasebeleştirilmiştir.

362 Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri Hesabında kayıtlı tutarlar ödendiğinde borç kaydı ile kapatıldığından, dolayısıyla söz konusu hesap bakiye vermediğinden, İşletme Bilançosu 362 Ödenecek Sermaye Yükümlülükleri Hesabı yönünden hatalı veri üretmemekle beraber mevzuata uygun kayıtların yapılmaması nedeniyle, yıl içerisinde İşletmenin mali tabloları BAP ve Hazine Payları hakkında ayrı bilgi sunmamış olmaktadır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, 2025 yılı itibariyle söz konusu kayıtların yapılması hususuna dikkat edileceği bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak, Döner Sermaye İşletmesi gelirlerinden ayrılan BAP ve Hazine Paylarının yılı içerisinde 362 Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Personele Yapılan Ek Ödemelerin Mevzuatın Öngördüğü Hesaplarda İzlenmemesi

Döner sermaye gelirlerine katkısı bulunan personele yapılan ek ödemelerin 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabında izlenmesi gerektiği halde, 335 Personele Olan Borçlar veya 336 Diğer Borçlar Hesabına kaydedildiği ya da doğrudan ödeme kaydının yapıldığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 36 Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler bölümünün 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabını düzenleyen 291'inci maddesinde; söz konusu hesabın döner sermayeli işletmelerce, personele maaş dışında katkı payı, prim, huzur hakkı gibi değişik adlarla yapılan ödemelerin tahakkukunun izlenmesi için kullanılacağı düzenlenmiş, 292'nci maddesinde de, ödenecek tutarların bu hesaba alacak, 770 Genel Yönetim Giderleri Hesabına borç, ödeme yapıldığında ise bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaba alacak kaydedileceği düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede ise, personele ödenen toplam 5.916.101,27 TL ek ödeme tutarının tahakkuk işlemlerinin 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına kaydedilerek yapılması gerekirken, 335 Personele Olan Borçlar veya 336 Diğer Borçlar Hesabına kaydedildiği ya da doğrudan 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydı ile tahakkuk kaydı yapılmadan ödendiği tespit edilmiştir.

363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabında kayıtlı tutarlar ödendiğinde borç kaydı ile kapatıldığından söz konusu hesap bakiye vermediği için , İşletme Bilançosu 363 Ödenecek Katkı Payı Hesabı yönünden hatalı veri üretmemiş olmakla beraber, mevzuatın öngördüğü kayıtların yapılmaması nedeniyle İşletme mali tabloları yıl içerisinde ödenecek olan personel katkı payları hakkında ayrı bilgi sunmamıştır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, 2025 yılı itibariyle söz konusu kayıtların yapılması hususuna dikkat edileceği bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak, Döner Sermaye gelirlerine katkısı bulunan personele yıl içerisinde yapılan ek ödemelerin, 363 Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>